

minatio loci, pro quo fit suspensio, tunc pro eo tantum loco impedit, qui in sententia exprimitur. Ut in dicta Extravag. Ambitiose, fit suspensio ab administratione talis Ecclesiae, vel monasterii; nam ex vi illius non impeditur quis, ne aliam Ecclesiam, aut monasterium administrare possit; saepe etiam ab homine suspenditur quis ab officio concionandi solum in tali civitate, vel provincia, qui extra talem locum concionari poterit. Ratio est, quia effectus non excedit voluntatem legislatoris, et judicis, l. *Non omnis*, ff. Si certum petatur; voluntas autem verbis exprimitur; si ergo verba ipsa limitationem continent, non potest effectus universalior esse. Unde fit, per hujusmodi suspensionem sic limitatam non impediri aliquem, quominus de novo simile officium vel ministerium alibi recipere possit, quia talis censura in ordine ad talem locum nullum impedimentum ponit: ergo, etc. Et in hoc est discrimen inter excommunicationem majorem et suspensionem, quia illa universalis est semper, nec consuevit limitari ad unum locum, ideoque ubique habet suos effectus. Cujus ratio non est alia, nisi quia excommunicatio major, quae privat activa administratione, etc., non consuevit ferri per partes, sicut in suspensione fit.

Suspensio ab officio simpliciter lata quantum duret.

13. *Conclusio.* — *Limitatur primo conclusio.* — *Limitatur secundo.* — *Ratio conclusionis.* — *Objectio.* — *Solutio.* — Eodem modo judicandum est de circumstantia temporis, seu de duratione suspensionis. Nam, si suspensio proferatur absque temporis limitatione, semper durat, donec auferatur ab habente potestatem. Ita docent communiter Doctores, Innocent., in c. Cum bonae, de Æstat. et qualit., c. Ad hoc, de Appell., n. 4, c. Ex litteris, de Constit., ubi etiam Abbas, et ibidem Glossa in c. *Si autem*, de Constit. Qui auctores loquuntur de suspensione lata per sententiam hominis; est autem eadem ratio delata a jure, quamvis raro ita feratur. Adhibent autem duas limitationes. Una est, ut sententia sit definitiva, qua tota causa determinatur, quia interlocutoria non censetur sufficiens, eo quod tam gravis poena non debeat tam facile imponi; tunc ergo tacita censetur inesse conditio a judice subintellecta: *Usque ad beneplacitum meum*, durabitque ad sum-

mum quamdiu judex in suo officio duraverit, nisi antea illam abstulerit, argument. l. ult. ff. de Pœnis. Alia conditio est, ut culpa sit digna suspensione perpetua, quia pœna præsumitur justa, ideoque culpam non excedere. Imo si res fuerit dubia (ait Panorm.), judicanda est temporalis, quia pœnas semper favorabilius interpretamur. Tunc ergo censetur absolute imponi suspensio, ut duret quamdiu judex prudenti arbitrio æquum esse judicaverit. His ergo concurrentibus, ratio assertionis est evidens, quia talis suspensio non habet terminum ex verbis legis, ut supponitur, nec ex causa, quia supponitur digna perpetua suspensione; unde ergo habebit, vel cur hunc terminum potius quam alium? Aliunde vero lex vel præceptum absolute latum durat donec revocetur; et judex ac lex præsumitur imponere condignam pœnam: ergo. Dices: eo ipso quod lex, vel judex utitur verbo suspensionis, excludit perpetuitatem, alias jam non esset suspensio, sed depositio, juxta Glossam in cap. Si quis, 83 dist.; Antonin., tract. de censur.; Immol. et alios in cap. *Dum dilectus*, de Consuetud. Dico tamen illam non esse perpetuam positive, sed negative (ut supra declaravi), et in hoc differre a depositione (ut infra latius dicam.) Non enim excludit spem dispensationis; et ideo virtute includit conditionem, donec per superioris indulgentiam tollatur.

14. *Suspensio pro certo tempore lata, eo elapso auferitur absque absolutione.* — Secus vero est, si ad certum tempus feratur, ut sepe fit: tunc enim finito termino designato, per se desinit suspensio, quia pœna non excedit voluntatem imponentis, et quia ad hunc effectum ponitur illa determinatio, cuius varia exempla congerit Gloss. in Clement. *Cupientes*, v. *Suspensio*, de Pœnis. Dubitant tamen Doctores, an tunc cesset suspensio ipso facto, vel necessaria sit nova judicis, vel habentis potestatem absolutio. Quæ quæstio pertinet ad disputationem de absolutione; sed quia apud me nullam difficultatem habet, ideo breviter dico, tunc nullam esse necessariam absolutionem, sed ipso facto elapso tempore cessare, ut docuit Gloss., in c. *Sacro*, de Sent. excom., et in Clement. l. de Decimis, v. *Donec*; Innocentius, et Abbas, in c. *Cum bonae*, de Æstate et qualit.; quia hæc non est proprie censura, ut propterea per absolucionem necessario tollenda sit, sed est poena pura, quæ non transgreditur fines lege præscriptos.

15. *De suspensione sub conditione lata quæ ex voluntate rei pendet.* — *Conditio hæc interdum tacite subintelligitur.* — Est autem advertendum interdum ferri suspensionem non ad tempus omnino certum, neque etiam absolute et simpliciter, sed sub conditione, id est, *donec talis conditio impleatur*, quæ quidem conditio interdum posita est in voluntate ipsiusmet suspensi, quod maxime servatur in ea suspensione, quæ per modum censuræ fertur pro contumacia, et cum aliquo ordine ad futurum actum, scilicet cum quis suspenditur, *donec satisficiat*, vel *restituat*, vel *a contumacia recedat*. Et tunc certum est suspensionem durare, quamdiu conditio non expletur, quia hæc est intentio legis, ut ex ejus verbis constat, et alioqui est justa et efficax. Secundo etiam certum est, impleta conditione, statim suspensionem esse auferrandam, quia hæc est intentio legis, quæ in hoc etiam est justa, quia illa pœna medicinalis est; et ideo qui recessit a contumacia, jam non est dignus illa. Superest vero quæstio, an ut tollatur, necessaria sit absolutio, et quando et quomodo danda sit, quæ infra in propria disputatione tradetur. Oportet autem advertere, hanc conditionem interdum subintelligi, licet non ponatur explicite, scilicet, quæ ex materia et fine legis constat non ferri tantum pro delicto commisso, sed ut a contumacia recedatur, atque adeo per modum censuræ; et tunc eamdem esse rationem, ac si conditio esset explicite posita, quia etiam est medicina. Atque ita sentit Sylv., v. *Suspensio*, n. 4; Innoc., c. 1 de Excessib. Prael.; Abb., c. *Reprehensibilis*, de Appellat.

16. *De suspensione sub conditione ex voluntate judicis pendente lata.* — Potest præterea conditio apponi ex voluntate ferentis pendens, ut *donec aliud disposuero*, vel *quid simile*, juxta c. *Litteras*, et c. *Dilectus*, de Temp. ord., c. *Nihil*, de Elect., c. *Tam litteris*, de Testibus. Tunc ergo etiam est certum durare illam suspensionem, quamdiu conditio non impletur, illa autem impleta cessare, quia ad hoc etiam habet efficaciam lex, et hoc intendit, ut ex ejus verbis constat. Observandum autem erit, quando suspensio hoc modo imponitur, non ferri per modum censuræ ad contumaciam cohibendam, quia, quantumvis aliquis a contumacia recedat, vel satisficiat, suspensus manebit, quamdiu superior sententiam non revocaverit; neque obligabitur ex vi legis et justitiae talem pœnam tollere propter resipiscentiam alterius;

quia lex sub prædicta forma lata ad hoc non obligat, sed potius constituit in superioris arbitrio differre suspensionis revocationem, quamdiu ad commune bonum, vel aliorum exemplum expedire judicaverit. Quo fit, ut talis suspensio tunc magis feratur per modum puræ pœnae pro peccato commisso; et idcirco non indiget alia absolutione præter declarationem beneplaciti, vel revocationem talis pœnae ab ipso judice seu superiori factam.

17. *Quid si judex antequam quidquam de tali conditione declaret, moriatur.* — *Discremen inter conditionem usque ad beneplacitum meum, et beneplacitum Sedis.* — Hic vero dubitant Juristæ, quid dicendum sit, si contingat judicem mori prius, quam circa talem conditionem quidquam declaret; constituuntque discremen inter illas duas conditiones, usque ad beneplacitum, vel usque ad revocationem. Nam prior non requirit actum contrarium, sed solum perseverantiam in priori voluntate, ita ut moraliter durare censeatur. Posterior vero requirit actum contrarium; nam hoc significat revocationis nomen. Ex qua differentia inferunt, quando conditio est modi posterioris, tunc non impleri, nec cessare suspensionem propter mortem suspendentis, sed necessarium esse ut per successorem ejus vel per superiorem fiat revocatio, argument. cap. ultim. de Precar. Et ratio est, quia conditio illa postulabat revocationem, quæ facta non fuit, nec voluntas contraria intercessit; ergo non fuit impleta conditio; ergo nec finita suspensio. Potest autem successor illam auferre, quia eamdem jurisdictionem habet, et moraliter non censetur differre ab antecessore. Is etiam, qui superiori jurisdictionem habet, potest quidquid inferior, et aliquid amplius, juxta superius dicta de absolutione a censura. De qua re videri possunt Felin., in cap. 1 de Judic., num. 7, et Jason., in 1. Centesimis, § ultim., de Verb. oblig. Prior vero conditio de beneplacito voluntatis, cum non requirat actum contrarium, sed solam cessationem, per mortem impleri censetur. Oportet autem adhibere distinctionem, qua usus est Pontifex, in cap. Si gratiose, de Rescript., in 6; aut enim in tali conditione fit sermo de beneplacito personæ, ut sic dicatur, usque ad beneplacitum Petri, vel usque ad beneplacitum meum, vel nostræ voluntatis, aut conditio fuit, usque ad beneplacitum Sedis Apostolicæ, v. gr., aut Pontificis Romani, et sic de aliis. Quando fit

priori modo, impletur conditio per mortem personæ, ut in eodem textu dicitur, quia cum persona extinguitur omnis voluntas, et consequenter cessat beneplacitum, quod solum fuerat in prædicta conditione postulatum, ut sumitur etiam ex l. 4, ff. Locati. At vero, quando de beneplacito Sedis mentio facta est, non impletur conditio, nec cessat suspensio propter mortem personæ suspendentis, ut ex eodem textu a paritate rationis sumitur. Est autem ratio, quia Sedes non extinguitur cum persona, sed quasi in continua successione eadem semper permanet. Quando autem in conditione apposita vel in quocumque rescripto fit mentio loci seu Sedis, et non tantum personæ, negotium totum refertur ad Sudem ipsam, et ab ea pendere videtur, et non a sola persona, ut habetur in c. Quoniam Abbas, de Offic. deleg. De qua doctrina videri possunt Abbas, et alii Doctores in citatis textibus, et Felinus in cap. Ex litteris, de Constitut.

SECTIO II.

Quale peccatum sit violare suspensionem ab officio, quantumque talis actio valeat.

1. *Conclusio.* — *Per suspensionem non tollitur obligatio recitandi privatim officium canonicum.* — Principio certum est graviter peccare eum, qui dum suspensus est ab officio, aliquid officii Ecclesiastici exercet. Probatur, quia est in universum prohibitus, ut ostensum est; est autem hæc prohibitio de re gravi ex suo genere, ut constat; ergo ex suo genere transgressio Ecclesiastici præcepti peccatum est mortiferum. Et confirmatur, nam propter hanc causam communicatio in sacris est ex genere peccatum mortale in excommunicato, quia materia illa gravis est, a qua excommunicatus est prohibitus et suspensus per censuram Ecclesiasticam. Eadem autem ratio est in praesenti, nam usus Ecclesiastici muneris sacrum quid est, et per hanc censuram graviter interdicitur: ergo. Atque hoc modo potest hæc veritas confirmari ex cap. Sacris, de Iis quæ vi, et per argumentum a fortiori ex cap. ultim. de Cleric. excom. ministr. Item confirmatur ex gravi poena, quæ in jure pro hac transgressione imponitur, de qua statim dicemus. Adverto tamen hoc non procedere de officio canonico privatim recitando; nam hoc est merum onus, non honor, et illud non tollitur per poenam, sicut in simili diximus de excommunicatione; est enim

hic eadem ratio, ut notavit Gloss. ult. in cap. Presbyterum, 28 d.; Sylvest., verb. *Irregularitas*, num. 15; Abbas, in cap. 2, de Cleric. excom. ministr.; Deci., in cap. Apostolicæ, de Exception.

Acta a suspenso validane sint.

2. *Actus Ordinis a suspenso facti validi sunt.* — *Actus jurisdictionis sunt invalidi.* — *Nisi suspensio sit occulta.* — *Aut non denunciata.* — *Suspensus non denunciatus potest licite actus jurisdictionis exercere.* — Statim vero inquire poterat, an acta ab hujusmodi suspensi valida sint. Sed hæc dubitatio eodem modo expedienda est, quo similem de excommunicatione resolvimus. Aut enim quæ a suspensi aguntur, sunt actus solius Ordinis, qui ad suum valorem jurisdictionem non requirunt, aut sunt actus potestatis jurisdictionis, sub qua (ut hoc semel admoneam) comprehenditur potestas eligendi, et similes, sive in rigore jurisdictionem includant, sive aliquod æquivalens jus ab hominibus concessum et auferibile. Actus igitur Ordinis validi sunt (excepta absolutione sacramentali, quæ ex jurisdictione pendet), quia Ecclesia non potest impedire valorem horum actuum, si debita materia et forma a ministro habente potestatem ordinis vera intentione applicentur, ut saepe in superioribus ostensum est. At vero, si actus sunt tales, ut jurisdictionem postulent, per se loquendo, invalidi sunt, quia suspensus privatus est actuali jurisdictione, ut supra declaratum est, et jura, quæ supra attulimus ad hoc probandum de excommunicatione, expressius de suspensione loquuntur. Dixi autem, *per se loquendo*, propter regulam saepe traditam, quod, si suspensus sit occultus, et ab Ecclesia communiter toleretur in publico ministerio seu officio, acta ejus valent, quia Ecclesia supplet defectum propter commune bonum. Ubi etiam advertere oportet, Extravag. *Ad evitanda*, in hac etiam censura locum habere; nam et generaliter dicit *ratione alicuius sententiae aut censuræ Ecclesiastice*, et specialiter addit, *aut suspensionis, aut prohibitionis a jure aut ab homine generaliter promulgatae*. Quapropter, si suspensus non est specialiter denunciatus, quamvis quoad se prohibitus sit, ne in officio suo ministret, et ideo peccet, si id faciat per se aut ex se, tamen quoad alios non est privatus jurisdictione, sicut de excommunicato supra dixi. Item, quia alii possunt ab hujusmodi suspensi

SECT. II. ACTA A SUSPENO QUEM VALOREM HABEANT.

non denunciato hos actus postulare, v. gr., absolutionem sacramentalem, vel absolutionem ab excommunicatione, vel aliquid simile pertinens ad jurisdictionem fori contentiosi; ergo potest suspensus valide hoc actus exercere; alioqui nullius momenti esset concessio illius Extravag.; ergo retinet jurisdictionem necessariam ad valorem actus. Unde ulterius sequitur hujusmodi suspensum non solum valide, sed etiam licite hujusmodi actum exercere, quando absolvi non potest, et ipse non se ingerit, sed alius ab ipso exigit debitum, ut si parochus ejus sit, vel certe si vere indiget ejus ministerio, et in eo favori recipientis, non excentis consulitur, quod eodem modo intelligendum est, quo similem doctrinam de excommunicatione declaravimus.

Quam poenam incurrat, qui suspensionem violat.

3. *Conclusio.* — *Suspensus non denunciatus violando censuram potest fieri irregularis.* — *Huic vero questioni alia est annexa, quam poenam incurrat suspensus ab officio, ministrando in illo.* Ad quam dicendum est hujusmodi suspensum ab officio, si actus Ordinis ante absolutionem exerceat, irregulariter fieri; aliam vero poenam aut censuram ipso facto non incurtere; si vero actum solius jurisdictionis usurpet, nullam habere poenam specialiter ipso jure impositam, sed arbitrio judicis puniri debere. Prima pars constat cap. 4 de Sentent. et Re judic., in 6, et in cap. 4 de Sentent. excom., eodem, et ex cap. Si quis Episcopus in Concilio, et c. Si quis Episcopus damnatus, 41, quæst. 3. Ex quibus jurisdictionibus colligere licet, tam suspensum a jure, quam ab homine, incurtere eamdem irregularitatem, quia de suspensione a jure loquuntur decreta citata ex lib. 6, de suspensione vero ab homine canones Decreti; et cap. Is cui, de Sentent. excom., in 6, generatim et abstracte loquitur, quare omnem suspensionem comprehendit. Estque utriusque ratio eadem, quia est censura ejusdem speciei; diversa enim causa efficiens non mutat speciem, per se loquendo. Incurret autem hanc poenam etiam ille qui nominatim non est denunciatus suspensus, si violet censuram, quia quoad ipsum integrum manet jus, quo hæc irregularitas lata est, ut est communis sententia, de qua videri potest Abbas in cap. Sicut, de Cohabit. cleric. et mulier. Excusabitur autem ab irregularitate, quoties excusatus fuerit a

culpa ministrando, vel ut vitet gravem infamiam, vel scandalum, etc., quia hæc irregularitas est pœnalis, et ideo cessat cessante culpa.

4. *Violans suspensionem, quæ in puram poenam fertur, etiam fit irregularis.* — Addendum vero ulterius est, hanc irregularitatem non incurri tantum in suspensione, quæ est propria censura, sed etiam in illa, quæ est pura poena. Prior pars certa est ex juribus citatis, tum supra de excommunicatione, et præcipue ex cap. Is cui, de Sentent. excom., in 6, ubi constituitur generalis regula, *de celebrante divina, cum sit censura ligatus*. Et hæc est ratio unica hujus partis, quæ videtur reddere dubiam posteriorem partem, quia illa suspensio non est censura. Nihilominus etiam est certa, quia suspensio lata ad definitum tempus non est propria censura, sed poena, et tamen in illa incurritur hæc irregularitas, nam de illa expresse loquuntur cap. 4 de Re judic., et de Sentent. excom., in 6, quia talis suspensio tam efficaciter privat sacro ministerio dum durat, sicut quælibet alia; non ergo incurritur hæc poena tantum in propria censura, sed etiam in pura poena.

5. *Contraria opinio improbatur.* — Unde fit improbabile esse quorundam Canonistarum opinionem, qui dixerunt, quando suspensio a jure fertur his verbis: *Qui hoc fecerit, suspensus sit ab officio donec satisfaciatur*, etiamsi post commissum tale crimen ministret in officio, non manere irregulararem, quia illa suspensio (aiunt) non est censura, sed quædam intrinseca poena, quam secum affert ipsum peccatum, argumento cap. ultim. de Cohabit. cleric. et mulier., et significavit Innocentius, in cap. ultim. de Clerico excom. ministr., num. 3. Sed hoc non est probabile, quia non potest censura vel suspensio Ecclesiastica expressioribus verbis ferri. Item quia talis lex non explicat solum, intrinsecum effectum ipsius peccati, sed propriam poenam Ecclesiastica inducit, ut ex ipsis verbis satis constat, quæ inutilia essent, si nihil aliud operarentur, quam id, quod ipsum peccatum per se inducit. Maxime quod saepe ipsum peccatum per se non posset impedire omnem actum, quem talis suspensio impedit; nam interdum est suspensio a toto officio Ecclesiastico, et tamen peccatum per se non impedit omnem actum cuiuscumque Ordinis inferioris, neque etiam jurisdictionis, ut alibi ostendimus. Aliquando etiam talis suspensio est non solum ab officio, sed etiam a bene-

ficio, ut patet ex c. Quia s^epe, de Elect., in 6, cap. Præsent, de Officio ordin., in 6; at constat, suspensionem a beneficio pœnam esse, quam ipsum peccatum per se non infert, nisi ab Ecclesia imponatur; ergo idem dicendum est de suspensione ab officio sub eodem tenore et verbis lata. Est ergo talis suspensio vera censura; ergo qui illam incurrit, irregularis fit, si, antequam illa liberetur, in divinis ministret ex officio. Quod recte docuit Glossa, cap. 2 de Censibus, in 6, verb. *Suspensos*. Neque est ad rem cap. ultim. de Cohabitat. cleric. et mulier., quia ibi non fertur pœna sub illis verbis, nec sub aliis æquivalentibus, sed solum dicitur, clericum concubinarium ratione sui mali status esse quoad se suspensum, ubi verbum *suspensio*, late sumitur pro impedimento, seu obligatione, quam talis sacerdos habet in conscientia non celebrandi in eo statu; et ideo certum est, illum non fieri irregularēm celebrando, etiamsi peccet; nos vero loquimur, quando in canone sunt verba sufficientia ad significandam et imponendam censaram. Hic autem occurrebat declarandum, quale debeat esse hoc ministerium, ut sit sufficiens causa hujus irregularitatis. Sed hoc sufficienter egimus tractando de simili irregularitate, quam incurrit excommunicatus in divinis ministrando; nam eadem doctrina applicanda est ad suspensionem.

6. Secunda conclusionis pars probatur. — Praeter hanc vero pœnam (quod in secunda parte assertionis dicebamus) nullam aliam invenimus in jure impositam pro usa Ordinis. Pro usu vero solius jurisdictionis, qui non includat actum Ordinis, non invenitur vel irregularitas, vel alia censura, aut pœna generaliter a jure imposta, et ideo propter illum actum irregularitas non incurrit, juxta generale principium de irregularitate. Nec probandum censeo opinionem, quam ex aliis refert et sequitur Maiolus, lib. 3 de Irregul., cap. 19, extens. 2 et 14. Qui dicunt, suspensum ab Ordine vel officio, conferendo beneficium aliqui, incurrire irregularitatem; talis enim irregularitas nullo jure ostenditur, neque a Maiolo citatur, imo nec Glossa magna, quam citat ex cap. Tanta, de Excess. Praelat., hoc affirmit; solum enim agit de celebrante violando interdictum. Glossa vero magna, quam etiam refert ex c. Cum dilectus, de Consuet., licet dicat, clericum suspensum non posse valide beneficia conferre, non tamen dicit fieri irregularē ea conferendo. Neque id recte infertur (quidquid sit de antecedenti, de quo

supra dictum est), quia non omnis violatio suspensionis inducit irregularitatem, sed illa tantum, quæ est in usu Ordinum, quia jura de nullo alio actu loquuntur. Et juxta hanc regulam judicandum est de multis aliis extensionibus hujus pœnæ, quas ibi late Maiolus prosequitur. Veritas enim est, irregularitatem non incurri pro usu beneficij aut jurisdictionis, qui non includit actum Ordinis. Et congruentia reddi potest, vel quia actus solius jurisdictionis non sunt adeo sacri, sicut actus Ordinis, et ideo non oportuit tam severe in jure puniri, vel certe quia irregularitas perse non impedit actum jurisdictionis, sed Ordinis, et ideo tanquam pœna proportionata imponitur ei, qui cum suspensus sit, male utitur Ordinibus, non vero ei, qui solum usu jurisdictionis male usus est. Quia vero hoc etiam est grave delictum in injuriam censuræ et Ecclesiastice potestatis, quamvis in jure non punitur, puniendum est a judge, si legitimate probetur; non enim debent talia delicta impunita manere.

De participantibus cum suspenso ab officio.

7. *Suspensio non privat aliorum communicatione.* — Tandem potest facile ex dictis intelligi, quomodo peccent alii, qui cum suspenso ab officio participant in hujusmodi pravo usu suspensionis sua. Est enim advertendum, suspensionem per se non privare communicatione aliorum, sicut excommunicatio privat. Nam formaliter loquendo, in hoc præcipue differunt hæc duæ censuræ, ut supra visum est et auctores docent; neque est ullum jus, in quo hic effectus suspensioni tribuatur; ideoque nec communis confabulatio, aliaeque actiones usualis communicationis hominum, neque etiam humani contractus, neque actiones forenses, tum agendo, tum se defendendo, vel etiam testificando, per suspensionem prohibentur, per se loquendo. Quia hæc non prohibentur per censuras, nisi ut sunt communicationes quædam, et ideo licet per excommunicationem prohibeantur, non tamen per suspensionem; nec invenitur in jure, ut notarunt etiam Innocentius, Abbas et alii Doctores in cap. Intelleximus, de Judiciis, et in cap. Venerabilis, de Sentent. excommun. Solum ergo prohibetur aliis illa participatio cum suspenso, quæ est communicatio vel cooperatio cum illo in delicto vel malo usu officij, a quo est suspensus; hæc enim per se, et intrinsece mala est, et prohibita.

SECT. III. AN SUSPENSUS AB OFFICIO SIT ETIAM A BENEFICIO, ETC.

8. *Quam pœnam incurrat participans in delicto cum suspenso.* — At pro tali delicto nulla est in jure imposta pœna vel censura ei, qui sic communicat cum suspenso; unde neque excommunicatio minor propterea incurrit, sicut in communicatione cum excommunicato. Quin potius etiamsi quis cum suspenso communicet in crimen, propter quod suspensus est, non propterea incurrit eamdem suspensionem, aut etiam censuram, quia nullo jure lata est; in quo etiam differt hæc censura ab excommunicatione. Et fortasse ratio seu fundamentum est, quia suspensio non respicit per se communicationem, sicut excommunicationis censura.

SECTIO III.

Utrum suspensus ab officio sit etiam suspensus a beneficio, vel ab aliquo alio actu sacro vel prophano.

1. In hac sectione explicandum nobis est, an suspensio hæc ab officio alios effectus habeat, praeter eos, quos in praecedenti declaravimus. De tribus autem dubitari potest, scilicet de beneficiis vel fructibus eorum, de aliis spiritualibus bonis, quæ magis in recipiendo, quam in agendo consistunt, et de actionibus mere civilibus seu temporalibus.

2. *Suspensus ab officio non privatur beneficio.* — Circa primum punctum res certa est, ex vi suspensionis ab officio non privari quempiam beneficiis, quæ possidebat; nam ut infra ostendemus, etiam per suspensionem a beneficio non privatur quis titulo et proprietate beneficiorum. Item nullus est in jure locus, in quo hic effectus suspensioni ab officio tribuatur. Quod si quis objiciat c. Cum bonæ, de Ætat. et qualit., respondebimus primum, ibi non declarari, an illa suspensio sit ab officio; solum enim refertur, quemdam fuisse ab homine suspensum. Deinde ibi solum dicitur, illum, qui post suspensionem, in qua per triennium permanserat, aliud beneficium adeptus est, neque illud, neque alia, quæ prius habuerat, obtinere debuisse; ex quo potius colligitur, per priorem suspensionem non fuisse privatum beneficiis, quæ habebat, sed propter pertinaciam in suspensione et propter delictum postea commissum, illis fuisse privandum, quem textum magis in sequentibus declarabimus.

3. *Suspensus ab officio an ipso jure privetur fructibus beneficij.* — *Prima sententia.* — *Secunda sententia.* — *Tertia sententia.* — *Quarta sententia.* — *Quinta sententia.* —

Vide *Tiraquellum*, de *Legibus communibus*, 1 part., num. 24. — Tota ergo dubitatio est de fructibus beneficij, an per suspensionem ab officio ipso jure aliquis eis privetur. Et ratio dubitandi esse potest, quia beneficium non datur nisi propter officium, cap. ult. de *Rescript.*, in 6; ergo hoc ipso, quod ab officio quis suspenditur, eorum radice et fundamento, consequenter suspenditur a beneficio, quia accessoriū sequitur principale; beneficium autem accessoriū est respectu officij, argumento c. Si quis objicerit, 4, quæst. 3; D. Thom., 2. 2, quæst. 400, art. 4. Et confirmatur, quia excommunicatio privat fructibus beneficiorum, ut supra ostensam est, cuius est potissima ratio, quia excommunicatus omni usu Ecclesiastici officii privatus est; ergo idem erit de suspensione. Atque ita sentit Glossa in cap. Latores, de Clerico ex com. minist., verb. *Ab officio*. *Quia ubi est* (inquit) *unum propter aliud, ibi est unum tantum*. Glossa vero in Clement. *Cupientes*, de *Pœnis*, verb. *Suspensio*, disputans quæstionem hanc, dubiam illam relinquere videtur. Alii vero Canonistæ, prædictam sententiam limitando, distinctione usi sunt, de suspensione a jure, vel ab homine. Et quidam dixerunt, eam suspensionem ab homine, quæ est ab officio, esse etiam a beneficio, non vero eam, quæ est a jure, ut refert dicta Glossa in Clem. *Cupientes*, et Glossa, in c. 1 de Re judicata, in 6, verb. *Officii*, quia jus, quod pœnam infert, benignius interpretandum est, quam hominis sententia. Alii e contrario dixerunt, suspensionem ab officio, si sit juris, includere suspensionem a beneficio, non vero si sit ab homine. Ita refert ex Joanne Andrea, Glossa in cap. *Praeter*, dist. 23, verb. *Ab Ecclesia*, argumento illius textus. Alii variis distinctionibus utuntur, quas refert *Sylvest.*, verb. *Suspensio*, num. 5. Una est, quia cum aliquis suspenditur ab officio cum additione exclusiva, scilicet, *tantum vel solum ab officio*, tunc non suspenditur a beneficio; quando vero sine additione talis particula fertur suspensio ab officio, comprehendit etiam beneficium. Et ratio esse potest, quia particula exclusiva aliquid operatur; ergo cum additur, aliquid excludit, quod sine illa non excludetur, quod nihil aliud esse videtur, quam suspensio a beneficio. Alii quos refert et sequitur Covarruy., in epitome 4 *Decretal.*, 2 part., cap. 6, in princ., num. 13 et 14, et sentit Abbas, in cap. *Apostolis*, de *Except.*, num. 9, cum Glossa, in cap. *Presbyter*, 2,